

# Bilag til møde i Fødevareudvalget



12.januar

Vagn Lundsteen, direktør,  
Landsforeningen for Bæredygtigt landbrug

# Grøn vækst:

- Nedbringe landbrugets udledning af kvælstof til ”recipienten” med 19.000 tons N
- Ved hjælp af bl.a.:
  - Efterafgrøder (op til 37 % af arealet)
  - 10 meter randzoner
  - Reduceret vandløbsvedligeholdelse på 7300 km
  - Nedsatte kvælstofnormer
  - Udtagning af landbrugsjord

# De 19.000 tons N står til troende

- Tro ikke på politikerne, når de siger at de 10.000 tons er udsat.
- Uddrag af infobrev fra Miljøstyrelsen 13.dec. 2010:
- ”målsætningen med vandplanerne er fortsat at reducere udledningen af kvælstof med 19.000 tons i 2015”!

# Hvorfor?

- Det er den almindelige opfattelse at:
  - Kvælstof er årsagen til opblomstring af alger
  - Når disse rådner giver det iltsvind
  - Det har været den gængse opfattelse siden 1985
  - ”Hovedparten af kvælstof kommer fra landbruget”!
  - Derfor skal landbruget begrænse anvendelsen af N
  - Koste hvad det må

# Danmarkshistoriens dyreste eksperiment

Vi har mere end halveret udvaskning af  
kvælstof

Og vi har stadig iltsvind

- Det er Mission Impossible!

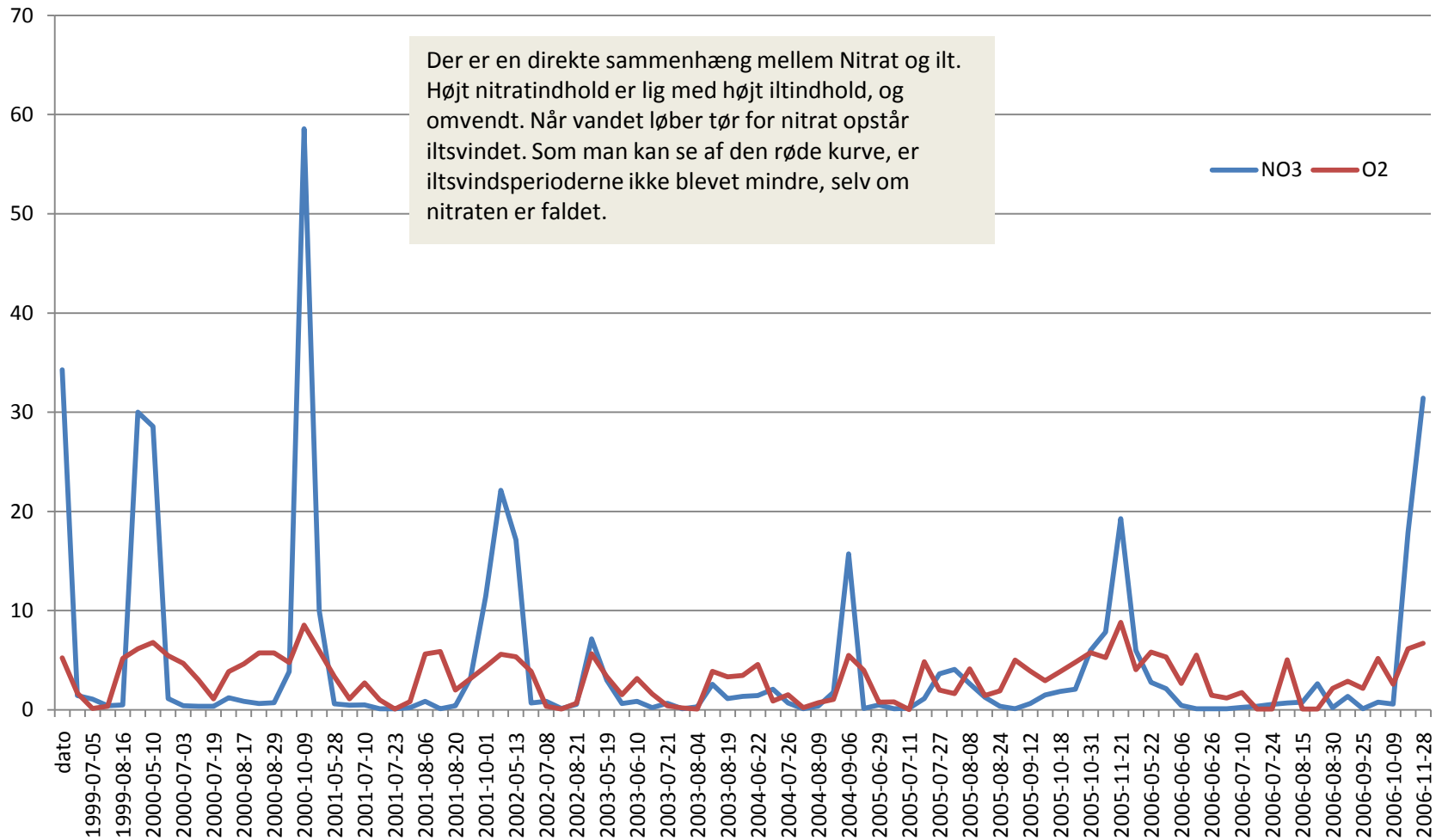
# 22.Oktober 2010

- Holdt vi konference om Vandmiljø på Chr.borg
- Der blev skudt en pil gennem de sidste 25 års paradigme (en samling af opfattelser og argumenter der deles af en gruppe af forskere)
- Det er aldrig bevist at kvælstof har nogen sammenhæng med iltsvind

# Et kvart århundredes ørkenvandring

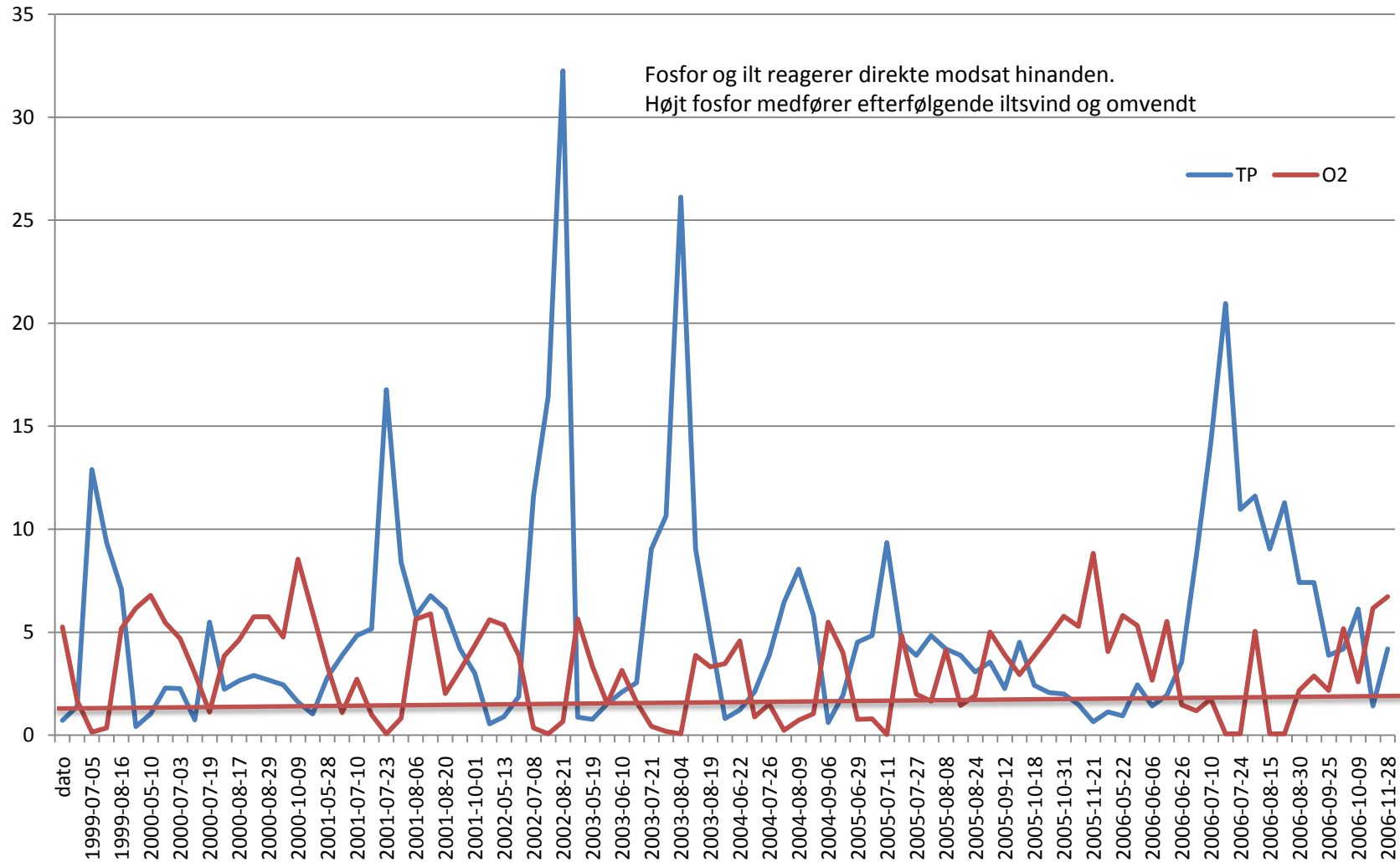
- VM1 + VM2 + VM3 og senest GV begrænser N
- Vi har stadig iltsvind, hvor renseanlæggene ikke virker
- I sommermånederne er vandmiljøet tømt for Nitrat
- Når der ingen nitrat er, er der heller ingen ilt

# Skive inderfjord rel. NO3/O2



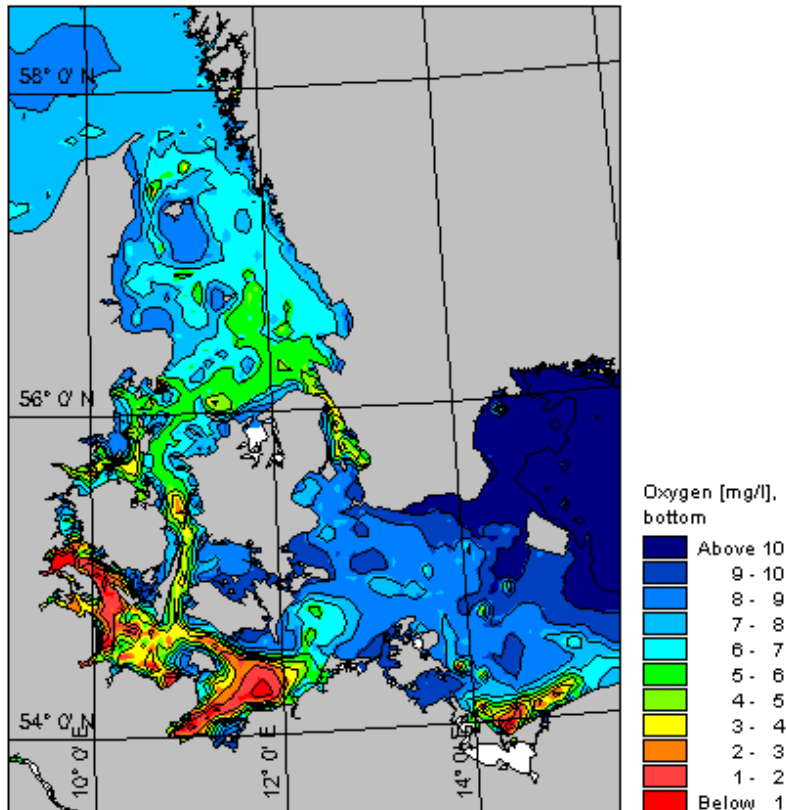


# Skive inderfjord rel.TP/O2



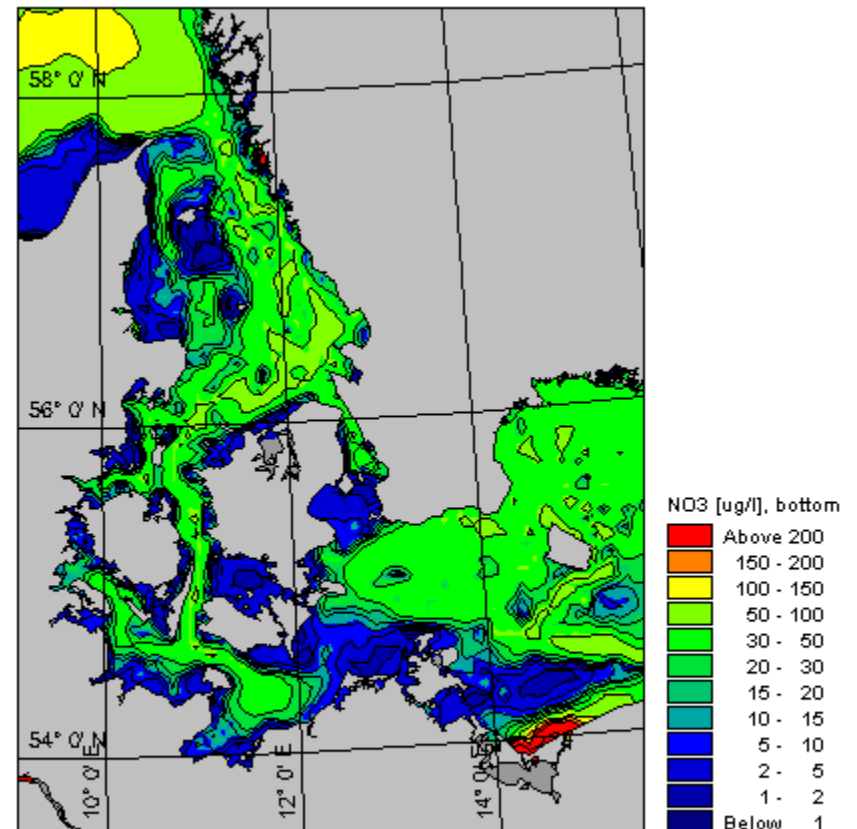
# Sammenhænge?

Ilt ved bunden



09/01/2010 00:00:00

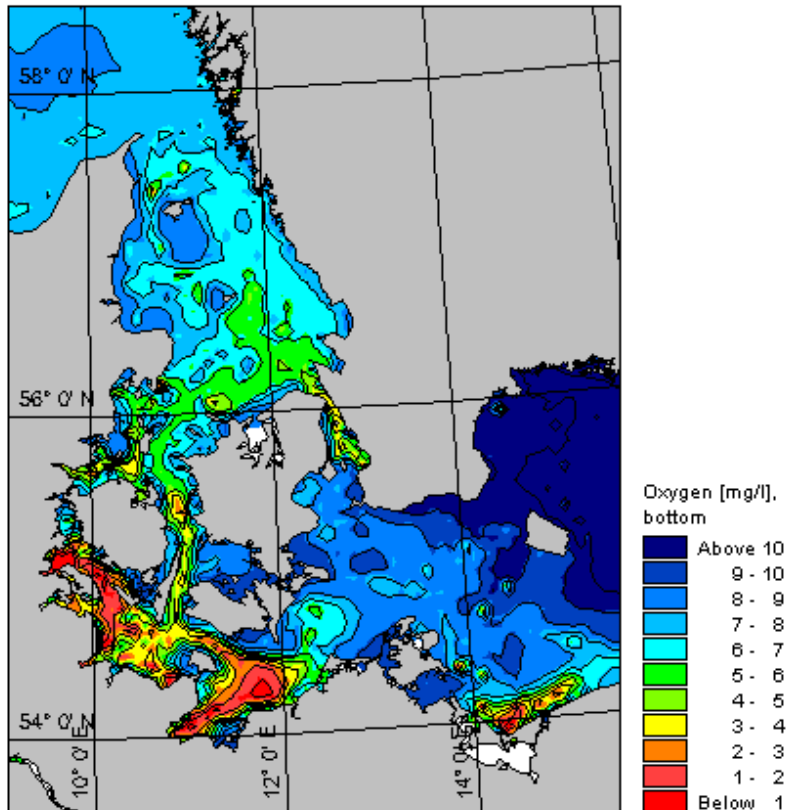
Nitrat ved bunden



09/01/2010 00:00:00

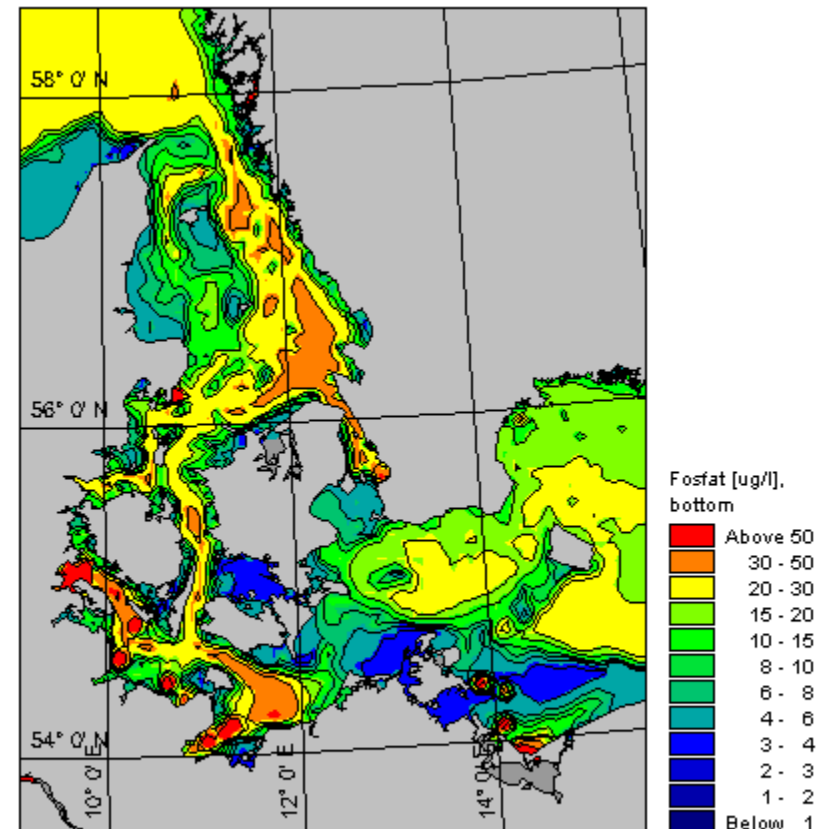
# Sammenhænge?

Ilt ved bunden



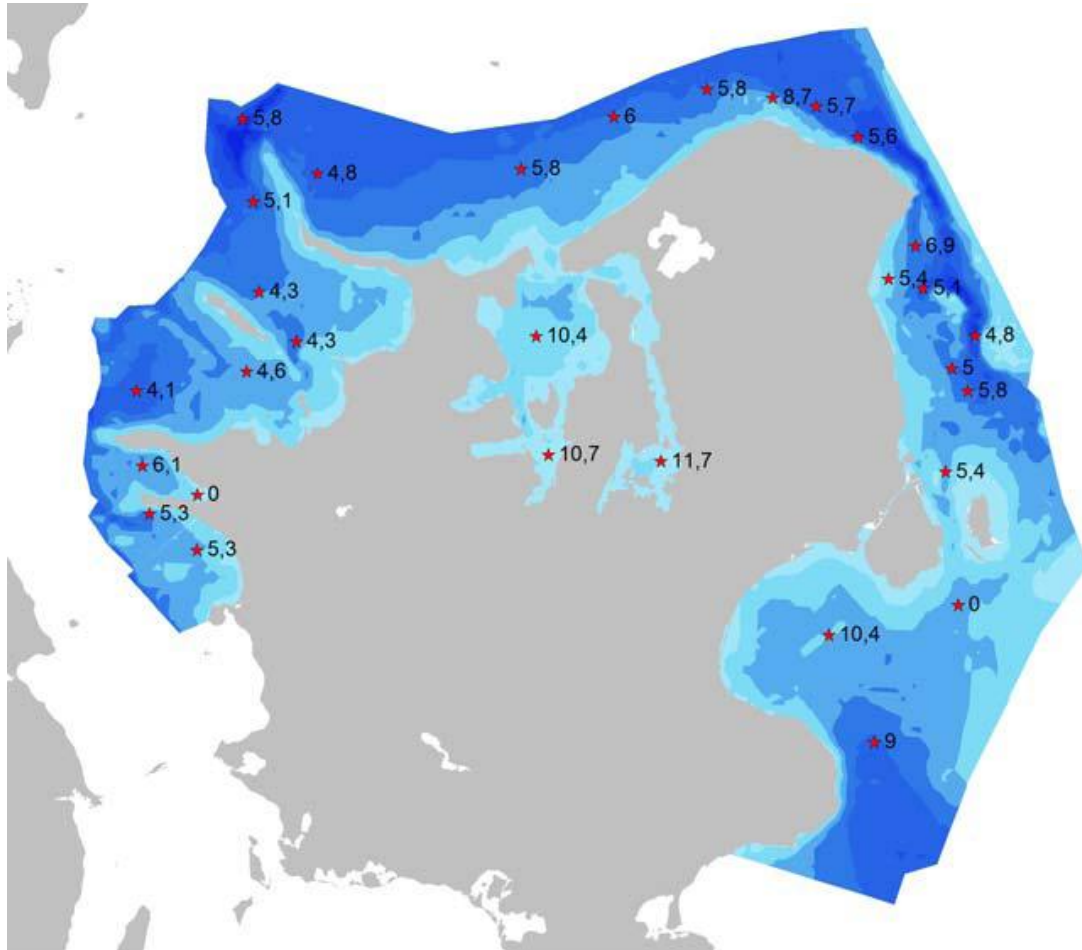
09/01/2010 00:00:00

fosfor ved bunden



09/01/2010 00:00:00

# Der er højere iltindhold i de indre farvande



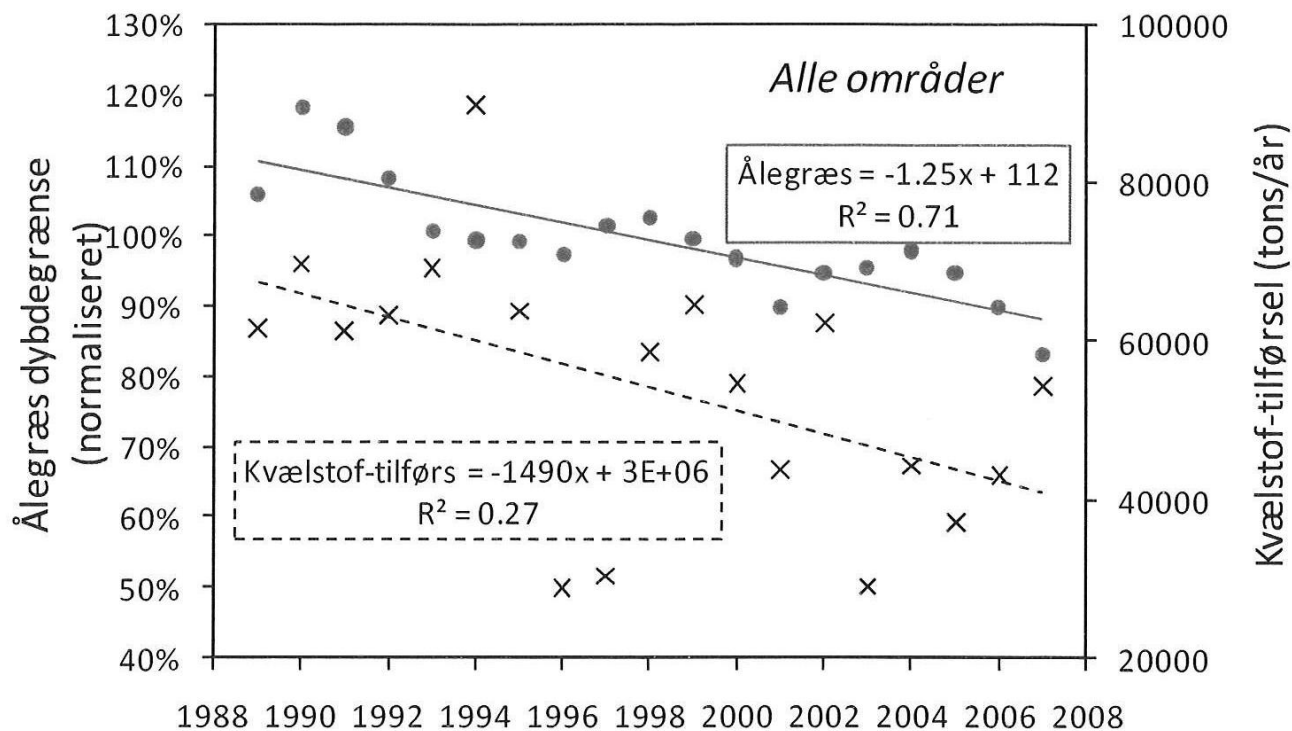
Figur 6. Oversigt over stationer og iltkoncentrationer omkring det nordlige Sjælland 20. oktober - 20. november. Hver station er markeret med den laveste iltkoncentration (mg/l), der blev målt på stationen i perioden. Efter Miljø-center Roskilde.



# Ålegræsværktøjet

- Danmark er det eneste land
- Valgt som indikator for sigtdybde
- Ålegræsværktøjets fadder Søren Laurentius Nielsen udtaler:
- ”det har aldrig været formålet med værktøjet at det skulle bruges politisk. Men jeg er forsker ikke politiker!”
- Men DMU anvender det som eneste inikator.

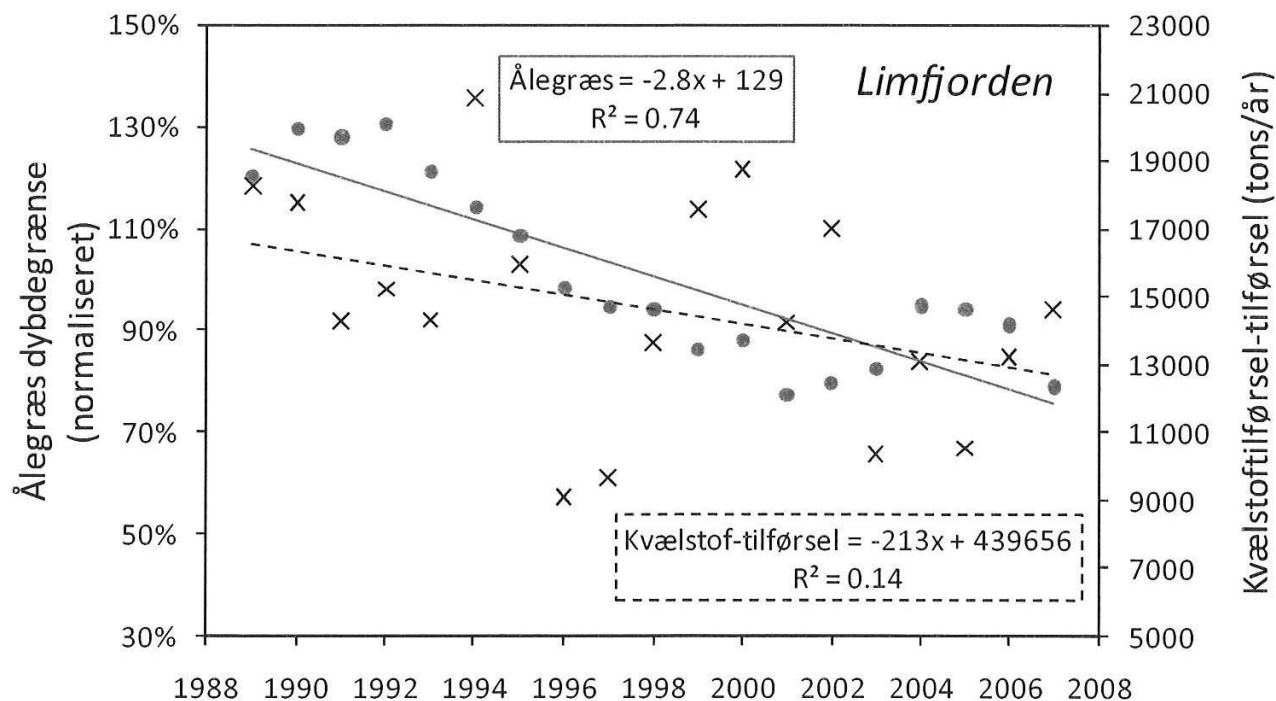
# Jo mindre N – jo mindre ålegræs Horsens fjord



Figur 5. Tidlig udvikling i normaliserede dybdegrænser for ålegræs (det samlede datasæt) samt tidlig udvikling i kvælstof-tilførslen, for perioden 1989-2006. Krydser og stiptet linie angiver kvælstoftilførsel og



# Jo mindre N – jo mindre ålegræs Limfjorden

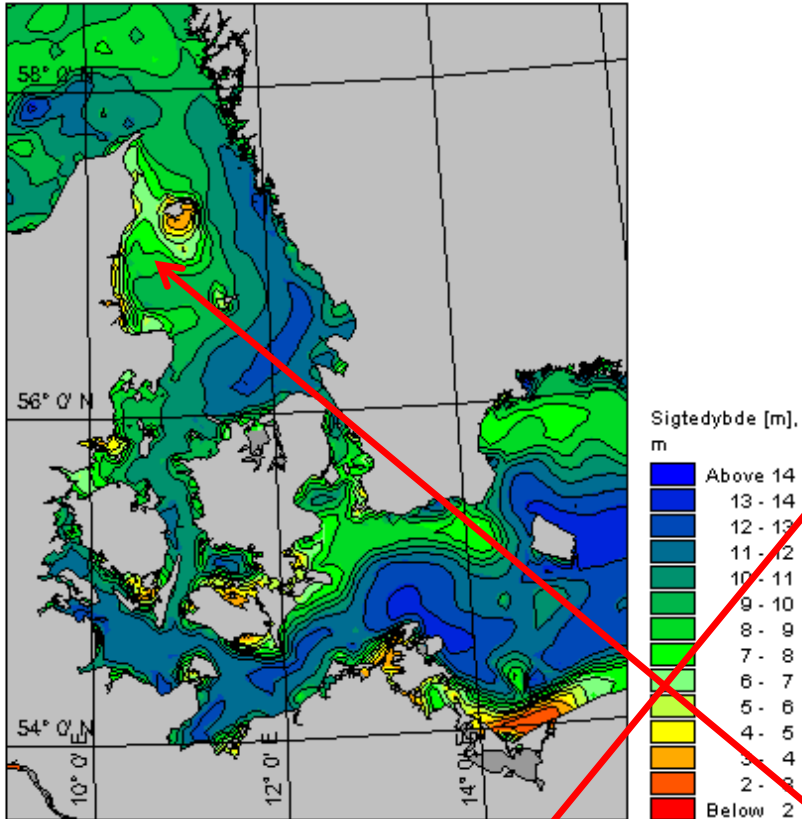


Figur 6. Tidslig udvikling i normaliserede dybdegrænser for ålegræs i Limfjorden samt tidslig udvikling i kvælstof(N)-tilførslen, for perioden 1989-2006. Afstrømningsområder medtaget i beregning af kvælstof-tilførsel er vist i Bilag 2. Dybdegrænse for ålegræs angivet ved middel-tal for de enkelte år. Se figurtekst 5

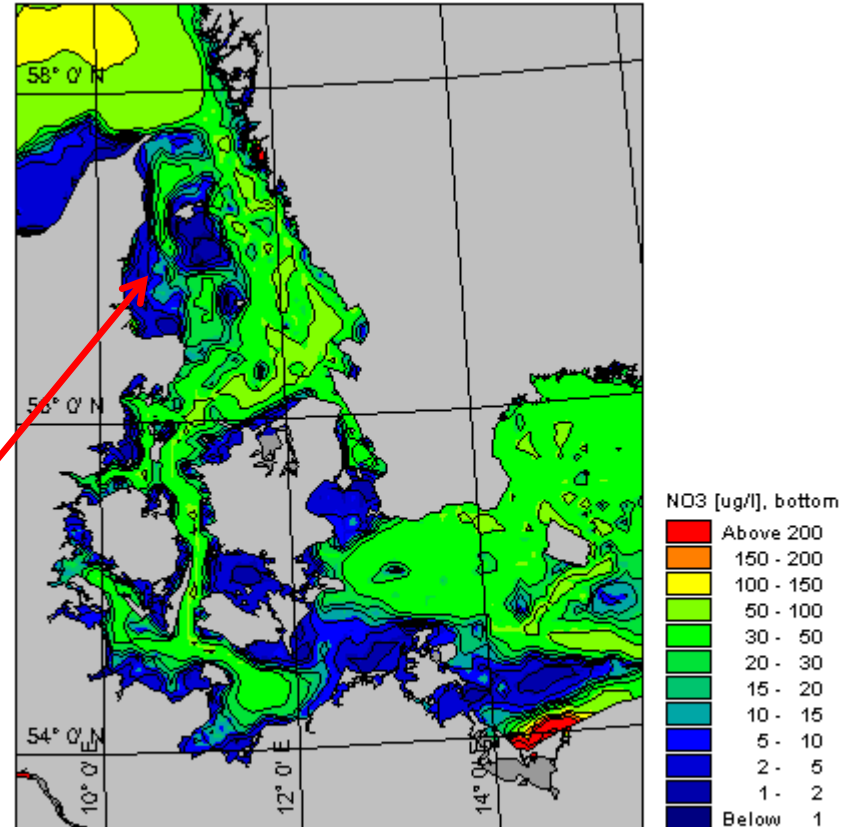


# Ålegræs – sammenhænge?

Sigtdybde



Nitrat ved bund



Jo mindre nitrat, jo mindre sigtdybde

# Konklusion fra DHI

- Ålegræssets dybdegrænse har ikke reageret på N-reduktionen
- Ålegræssets dybdegrænse påvirkes af høje sommertemperaturer og ikke af kvælstof

# Ålegræsværktøjet

- Valgt som måleværktøj
  - Uddød i 1930. Alligevel eneste anerkendte.
- Der er aldrig bevist nogen sammenhæng mellem kvælstof og ålegræs.
- Ålegræs begrænses af uklart vand.
- Der er ingen sammenhæng mellem kvælstof og uklart vand
- Organisk stof. Giver uklart vand. Hvor kommer det fra?
- Fosfor. Giver uklart vand!
- Andre faktorer?
  - Ændrede klimaforhold
  - Miljøfremmede stoffer
  - Kemikalier
  - Bundtrawl

# Vandplanerne

- Alle lande skal indlevere vandplaner til EU
- Ingen krav om indhold
- Planerne anvendes til at fastholde landende på egne målsætninger
- Kunne reelt være et A4-papir med et mål i 2027
- I stedet har Danmark valgt en meget kompliceret og omfattende plan
- Men det var slet ikke nødvendigt

# Vandplanerne

- Det der gavner noget, skader noget andet
- Hvad med: regnorme, løbebiller, drosler, lærker, agerhøns og rådyr?
- Er de mindre væsentlige for biodiversiteten?
- Landet har set sådan ud de sidste 200 år
- Hvor meget skader vi ved at ""genoprette""?

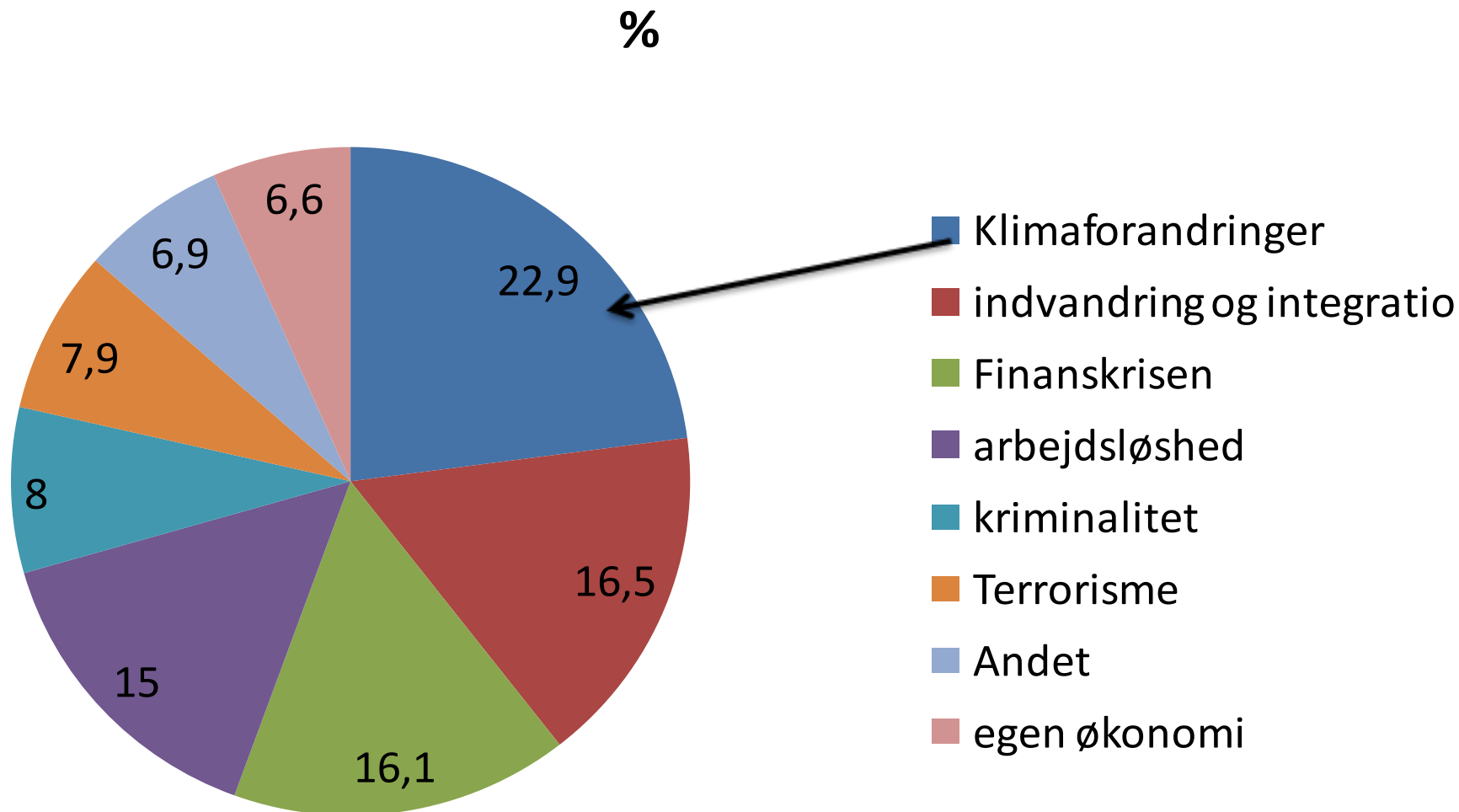
# La os gi' miljøet en pause

- Vandplanerne koster kommunerne 100 mia.
- Det koster staten 6,9 mia.
- Landbruget betaler 4-6 mia. kroner om året
- Eksportindtægter for 10-20 mia. mangler/år
- Importen stiger
- Arbejdsløsheden stiger
- "Udkantsdanmark" bliver fattigere
- Banker og kreditforeninger får store tab
- For at ålegræsset skal udbredes!
- Og så virker det endda ikke

# Hvorfor?

- Biologerne vil have mere natur
- Hvad må det koste?
- Hvornår er man tilfreds?
  - Aldrig..
- På bekostning af:
  - Ungdomsuddannelse
  - Ældrepleje
  - Kriminalitetsbekæmpelse
  - Integration
  - Arbejdsløshed
  - Klimaforandringer

# Klima bekymrer os mest





# Klimaændringerne bekymrer os

Undersøgelsen viste:

- Ikke et ord om vandmiljø
- Vi ønsker ikke oversvømmelser, tørke, sult og ekstremt vejr
- Befolkningen vil ha' at politikerne løser klimaproblemerne nu

# Landbruget kan løse klimaproblemet

- Øge humusindhold med 0,02 % hvert år
- Svarer til Danmarks overskud af CO<sub>2</sub>
- Landbruget kan løse klimaproblemer
- Samtidig producere CO<sub>2</sub>neutral energi
- Arbejdspladser
- Eksport
- Forskning og viden
  - Hvis bare vi fik lov!

# 25 års retræte er slut

- Hvis politikerne vil se landbruget som en del af løsningen
- I stedet for problemet
- Så vil befolkningen vil igen sætte pris på landbruget
- For landbruget redder klimaet
  
- Politikerne der kan se og markedsføre dette, bliver de nye helte!
- Landbruget kan redde velfærdsstaten
- Og det vil vi gerne.